

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας : 10679, Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Δημητρόπουλος
Τηλέφωνο : 2131339775
E-mail : d.dimitropoulos1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στη με αριθμ. πρωτ. 919 / 5.11.2021 ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 919/5.11.2021 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Βελόπουλος, σας γνωρίζουμε ότι αρμόδιο για τον σχεδιασμό και την επίσπευση μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων του γεωργικού τομέα είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Από πλευράς ενωσιακού δικαίου κρατικών ενισχύσεων, ως νομική βάση για την χορήγηση ενισχύσεων **σε επιχειρήσεις του γεωργικού τομέα που πλήττονται από τις συνέπειες της έξαρσης του COVID-19**, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί:

- το άρθρο 107 παρ. 2 στοιχείο β) της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα αποζημίωσης επιχειρήσεων για ζημίες που έχουν υποστεί λόγω έκτακτων γεγονότων, όπως είναι η έξαρσης της νόσου COVID-19 ή
- η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. C (2020) 1863/19.03.2020 «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει¹.

Ενδεικτικά σημειώνεται ότι i) το τμήμα 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου (ΠΠ), προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης, μέχρι τις 31/12/2021, ενισχύσεων έως 225.000€ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ii) το τμήμα 3.2 προβλέπει την παροχή δημόσιων εγγυήσεων για δάνεια για περιορισμένο διάστημα και ποσό δανείου, iii) το τμήμα 3.3. προβλέπει ενισχύσεις με την μορφή επιδοτούμενων επιτοκίων για δάνεια προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε ρευστότητα και iv) το τμήμα 3.9 προβλέπει την δυνατότητα χορήγησης, πριν από τις 31/12/2021, ενισχύσεων με την μορφή αναβολής καταβολής φόρων και/ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (η καταληκτική ημερομηνία για την αναβολή δεν είναι μεταγενέστερη της 31ης Δεκεμβρίου 2022). Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι πληρούνται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που αναφέρονται σε κάθε τμήμα.

¹ https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-03/TF_informal_consolidated_version_as_amended_28_january_2021_en.pdf

- Εναλλακτικά, μπορεί να γίνει χρήση του Καν.1408/2013 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) στον γεωργικό τομέα, ή του Απαλλακτικού Καν.702/2014 για τον γεωργικό τομέα, πληρουμένων των προϋποθέσεων κατά περίπτωση.

Κατ' εφαρμογή της προαναφερόμενης ανακοίνωσης της Επιτροπής, η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου μας, αρμόδια για τον έλεγχο της συμβατότητας μέτρων που λαμβάνονται από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία με τους ενωσιακούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων και την κοινοποίησή τους προς έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), εφόσον απαιτείται, μερίμνησε για την κοινοποίηση προς την ΕΕ μεταξύ άλλων του καθεστώτος της επιστρεπτέας προκαταβολής, αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο εγκρίθηκε με την με αριθ. C (2020) 2281/7.4.2020 (SA 56815) απόφαση της ΕΕ και των τροποποιήσεων του πρώτου κύκλου και του δεύτερου κύκλου, που εγκρίθηκαν με την με αριθ. C (2020) 5404/31.07.2020 (SA 58047) όμοια. Με τις αριθμ. C (2020) 8571 final/ 27.11.2020 και C(2020)9583 final/21.12.2020 αποφάσεις της ΕΕ εγκρίθηκαν ο τρίτος και ο τέταρτος κύκλος και με την με αριθ. C (2021) 4754 final/1.7.2021 εγκρίθηκε ο πέμπτος κύκλος του μέτρου, ενώ επιμέρους τροποποιήσεις στους 1-5 κύκλους εγκρίθηκαν με την αριθμ. C(2021) 5966/5.8.21 απόφαση της ΕΕ.

Σημειώνεται, επίσης, ότι, έχουν κοινοποιηθεί ο έκτος και έβδομος κύκλος της επιστρεπτέας προκαταβολής, ως ισχύουν, στην ΕΕ για έγκριση. Σκοπός του μέτρου είναι η ενίσχυση επιχειρήσεων ανεξαρτήτως κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, που έχουν πληγεί λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού Covid-19 κατά τους μήνες Μάρτιο έως Δεκέμβριο 2020 και Ιανουάριο έως Μάρτιο 2021 (επιμέρους διαστήματα ανά κύκλο), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις οικείες υπουργικές αποφάσεις. Το μέτρο συνίσταται στην παροχή ενίσχυσης συγκεκριμένου ύψους, το οποίο, πληρουμένων συγκεκριμένων προϋποθέσεων, επιστρέφεται εν μέρει στο κράτος. Ο προϋπολογισμός ανέρχεται περί των 8.850.000.000 € και για τους επτά κύκλους (περί τα 9 δις).

Ειδικότερα, με την αριθμ. C(2021) 5966/5.8.21 απόφαση της ΕΕ εγκρίθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις στο υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων της επιστρεπτέας προκαταβολής για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί οικονομικά λόγω COVID -19, κύκλοι 1-5, αναφορικά με τις προϋποθέσεις και δυνατότητες αποπληρωμής της επιστρεπτέας προκαταβολής.

Με τις κοινοποιηθείσες τροποποιήσεις από τις ελληνικές αρχές εγκρίθηκε επίσης η παράταση της ισχύουσας προθεσμίας για την υποβολή αντιρρήσεων σχετικά με αποφάσεις χορήγησης ατομικής ενίσχυσης καθώς και της προθεσμίας για την υποβολή δικαιολογητικών που πρέπει να προσκομίσουν οι δικαιούχοι. Επιπλέον έχουν ήδη κοινοποιηθεί ορισμένες τροποποιήσεις ως προς τις προϋποθέσεις αποπληρωμής και την ημερομηνία προσκόμισης δικαιολογητικών για τους κύκλους 1-5 και επίκειται η έγκρισή τους από την ΕΕ.

Τα παραπάνω αποτυπώνονται στις οικείες κοινές υπουργικές αποφάσεις για την επιστρεπτέα προκαταβολή σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, αρμοδιότητας του Υπ. Οικονομικών.

Τυχόν περαιτέρω τροποποιήσεις των προϋποθέσεων επιστροφής της επιστρεπτέας προκαταβολής πρέπει να υποβάλλονται προς αξιολόγηση ως προς τη συμβατότητά τους με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις (ν. 4152/2013).

Κατ' εφαρμογή της προαναφερθείσας ανακοίνωσης, η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων μερίμνησε, επίσης, και για την κοινοποίηση προς την ΕΕ του καθεστώτος επιδότησης παγίων δαπανών για το διάστημα Απρίλιο - Δεκέμβριο 2020, βάσει του Τμήματος 3.12 του ΠΠ ή του 3.1 του

ΠΠ για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων (νέες και επιχειρήσεις με νέα υποκαταστήματα) που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος 3.12 καθώς και για τις εταιρείες ΚΤΕΛ ΑΕ και ΚΤΕΛ. Η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή «πιστωτικού» για ασφαλιστικές εισφορές και φορολογικές οφειλές προς εξόφληση οφειλών της επιχείρησης (εφόσον θα έχουν προκύψει έως 31.12.21) με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: οι δικαιούχοι ανήκουν στους άμεσα πληττόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας -όπως προσδιορίζονται στην ΚΥΑ αριθμ. ΓΔΟΥ 808/21 (ΦΕΚ Β 3354), παρουσιάζουν μείωση τζίρου 30% το 2020 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, ζημία την ως άνω περίοδο 2020 σε σχέση με το 2019 και απασχολούν εργαζομένους. Η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,5 εκατ. ευρώ ανά ενιαία επιχείρηση, ενώ η ανώτατη ένταση ενίσχυσης είναι 70% επί των επιλέξιμων δαπανών (90% για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις). €. Το καθεστώς εγκρίθηκε με την αριθμ. C(2021)6485 FINAL/ 27.8.21 απόφαση της ΕΕ.

Επιλέξιμες δαπάνες είναι το κόστος προσωπικού, οι δαπάνες ενοικίων οι δαπάνες ενέργειας, οι δαπάνες ύδρευσης και οι δαπάνες τηλεπικοινωνιών. Το ποσοστό επιδότησης αφαιρουμένων τυχόν άλλων σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνει τις οριζόμενες στο Τμήμα 3.12 του ΠΠ εντάσεις ενίσχυσης.

Σημειώνεται ότι οι ενισχύσεις βάσει του τμήματος 3.12 χορηγούνται το αργότερο έως τις 31/12/2021 (βλ. παρ. 87α ΠΠ), ενώ σύμφωνα με την υποσημ. 23, η οποία κατά την άποψή μας τυγχάνει εφαρμογής και αναφορικά με καθεστώτα ενισχύσεων δυνάμει του τμήματος 3.12, στην περίπτωση ενισχύσεων με τη μορφή απαλλαγής από φόρους θα πρέπει οι εν λόγω φορολογικές υποχρεώσεις να έχουν ανακύψει έως 31.12.2021. Σημειώνεται πως είναι σε εξέλιξη διαβούλευση για την 6^η τροποποίηση του ΠΠ, στο πλαίσιο της οποίας προτείνεται παράταση της σχετικής προθεσμίας έως 30.06.22.

Παράλληλα, η ίδια υπηρεσία μερίμνησε για την κοινοποίηση προς την ΕΕ των ακόλουθων καθεστώτων:

- του καθεστώτος συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω της νόσου Covid-19 - Πρόγραμμα Γέφυρα (ν. 4714/2020). Με το εν λόγω καθεστώς οφειλέτες, εγγυητές ή συνοφειλέτες πάσης φύσεως δανείων (στεγαστικών, καταναλωτικών, επιχειρηματικών) που εξασφαλίζονται με την πρώτη κατοικία τους, εφόσον έχουν πληγεί από την πανδημία του Covid-19 και πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια και λοιπές προϋποθέσεις, μπορούν να ωφεληθούν από την συνεισφορά του Δημοσίου επί των ως άνω δανειακών οφειλών τους για διάστημα 9 μηνών. Το καθεστώς εγκρίθηκε αρχικώς με την αριθμ. C (2020) 7981 final/12.11.20 απόφαση της ΕΕ, ενώ με την αριθμ. C (2021) 7938 final/3.11.2021 απόφαση της ΕΕ, εγκρίθηκε η παράτασή του για χρονικό διάστημα 3 μηνών.

- του καθεστώτος συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή επιχειρηματικών δανείων πληγισίων λόγω της νόσου Covid-19 ΜΜΕ επιχειρήσεων - Πρόγραμμα Γέφυρα II, συνολικού ανώτατου προϋπολογισμού περί των 793.000.000 €, βάσει του τμήματος 3.1 του ΠΠ (ν. 4790/2021). Με το εν λόγω καθεστώς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με την έννοια του Παραρτήματος Ι του Καν. 651/2014, εφόσον έχουν πληγεί από την πανδημία του Covid-19 και πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια και λοιπές προϋποθέσεις, μπορούν να ωφεληθούν από την συνεισφορά του Δημοσίου επί των επιχειρηματικών οφειλών τους για διάστημα 8 μηνών. Το καθεστώς εγκρίθηκε με την αριθμ. C (2021) 3523 final/12.05.21 απόφαση της ΕΕ.

Τέλος, η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων βρίσκεται σε διαβούλευση με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ, στα πλαίσια προ κοινοποίησης ενός ενδιάμεσου καθεστώτος προστασίας ευάλωτων οφειλετών.

Τυχόν νέα μέτρα ενίσχυσης, θα πρέπει να υποβληθούν στη συγκεκριμένη υπηρεσία προς αξιολόγηση ως προς τη συμβατότητά τους με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις (ν. 4152/2013).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής
3. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου